

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 56. sjednici, održanoj 20.05.2016. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o usvajanju Bilansa energetske potrebe
Zeničko - dobojskog kantona za 2016. godinu

I.

Usvaja se Bilans energetske potrebe Zeničko - dobojskog kantona za 2016. godinu.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/16.
Datum, 20.05.2016. godine
Z e n i c a

DOSTAVLJENO:
1x Ministarstvo za privredu,
1x a/a.

PREMIJER

Miralem Galijašević

**BILANS
ENERGETSKIH POTREBA
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA
ZA 2016. GODINU**

Zenica, april, 2016. godine

UVOD

Energetska politika Bosne i Hercegovine se usvaja na entitetskom nivou, odnosno, Federalnom nivou i nadležnost je Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj ovog dokumenta jeste prikazati neophodne elemente i pokazatelje Bilansa energetske potrebe Kantona za 2016. godinu (u daljem tekstu: Bilans), uključujući energetske pokazatelje ostvarenja Bilansa u prethodnoj, 2015. godini.

Osnovu za izradu Bilansa čine Bilans energetske potrebe Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu, zatim, kvalitativni i kvantitativni energetske pokazatelji, a predstavljaju sintezu podataka dobivenih od energetske, industrijske i drugih subjekata, rudnika uglja, carinskih organa, uvoznika naftnih derivata, te učinjenih analiza i procjena.

Bilans obuhvata osnovne vrste energije i energenata, i to:

- električna energija,
- ugalj,
- naftni derivati i
- prirodni gas.

Ostali konvencionalni izvori energije, kao i energija iz obnovljivih izvora, izuzimajući hidroenergiju, još uvijek nisu dovoljno istraženi i nisu posebno analizirani.

Ovakav Bilans je parcijalna energetska analitika koja još uvijek ne prati u cjelosti energetske tokove (primarna energija, energetske transformacije i finalna energetska potrošnja), te zato ovi podaci služe samo za praćenje rada energetske privredne subjekata (rudnici uglja, elektroprivredna preduzeća) i snabdjevača uvoznim energentima (naftni derivati i prirodni gas).

Proizvodnja

U energetske bilansu Zeničko-dobojskog kantona proizvodnja se prvenstveno odnosi na domaći energetske resurs – ugalj .

Od deset rudnika uglja (mrki i lignit) u Federaciji Bosne i Hercegovine, tri rudnika mrkog uglja su na području Zeničko-dobojskog kantona, a to su RMU “Kakanj”d.o.o. Kakanj, RMU “Zenica”d.o.o. Zenica i RMU “Breza”d.o.o Breza.

Na području Zeničko-dobojskog kantona izgrađene su tri mini hidrocentrane, “Bistričak” kod Zenice - instalisane snage 0,8 MW i “ Čardak” kod Zavidovića - instalisane snage - 1,4 MW i Čajdraš kod Zenice-instalirane snage 458Kw. Pored toga u elektroenergetskom sistemu su vjetroelektrana SUŠA KOMMERCE doo Visoko - instalisane snage 350 kW, te fotonaponska elektrana IVEX doo Usora - instalisane snage150 kW.

Jedna od dvije termoelektrane u Federaciji Bosne i Hercegovine instalisana je na području Kantona, u Kaknju, gdje se, pored električne energije, proizvodi i toplotna energija, i tehnološka para.

Pored toga, “Natron Hayat”d.o.o. Maglaj vrši proizvodnju električne energije za vlastite potrebe u okviru vlastitih proizvodnih kapaciteta.

Uvoz

U energetske bilansu Zeničko-dobojskog kantona uvozom su obezbjeđeni prirodni gas i derivati nafte.

Potrošnja

Ugalj se najvećim dijelom transformira u električnu energiju, a pored toga u toplotnu energiju, te za potrebe industrije i široke potrošnje.

Električna energija se isporučuje distributivnim preduzećima, te direktnim potrošačima.

Derivati nafte isporučuju se rudnicima, termoelektrom, industrijskim postrojenjima i distributerima.

Prirodni gas se isporučuje distributeru u Zeničko-dobojskom kantonu, to je "Visokogas"d.d. Visoko, te potrošačima direktno priključenim na gasovod, a na području Zeničko-dobojskog kantona su "Arcelor Mittal"d.d. Zenica, "IGM"d.d. Visoko, Tvornica cementa "Kakanj"d.d. Kakanj"CIMOS"d.d. Zenica i "ŽGP Zenica"d.d. Zenica.

U toku 2009. godine usvojen je dokument "Strateški plan i program razvoja energetske sektora Federacije BiH".

Ovim dokumentom su identificirana i analizirana aktuelna pitanja i promjene koje mogu uticati na energetske potrebe i potrošnju energije u okruženju i Svijetu, kao i mogućnost povratnog uticaja tih promjena na energetske sektor Bosne i Hercegovine i FBiH.

1. ELEKTRIČNA ENERGIJA

1.1. Pokazatelji za 2015. godinu i plan za 2016. godinu

U tabelama 1.1. i 1.2. dat je pregled planiranih i ostvarenih količina električne energije, odnosno, potrošnja u Kantonu u 2015. godini i plan potreba za 2016. godinu, kao i proizvodnja u termoelektranama ZD TE “Kakanj” d.o.o. Kakanj i “Natron-Hayat” d.o.o. Maglaj;

Tabela 1.1. Realizacija i plan proizvodnje i potrošnje električne energije

Električna energija	Plan 2015. [MWh]	Realizacija 2015. [MWh]	Real. '15. Plan '15. [%]	Plan 2016. [MWh]	Plan '16. Real. '15. [%]
Proizvodnja	2.604.631,9	2.096.150,7	93,56	2.334.175,7	111,35
Potrošnja	725.945,54	735.485,48	101,31	758.631,08	103,14

Izvor: JP „Elektroprivreda BiH” d.d. „Elektrodistribucija Zenica” Zenica

1.2. Realizacija planiranog u 2015. godini

Elektro-energetski sistem je na području Zeničko - dobojskog kantona u 2015. godini funkcionisao stabilno, kako u oblasti proizvodnje, tako i u oblasti prijenosa i distribucije električne energije. Zahvaljujući tome omogućeno je kontinuirano snabdjevanje električnom energijom.

Tehničko-tehnološki uslovi za dalji rast proizvodnje objektivno postoje, ali u najvećoj mjeri zavise o mogućnostima isporuke i potreba (potrošnje) električne energije.

Snabdjevenost tržišta, odnosno, potrošača električnom energijom, tokom cijele prethodne godine bila je zadovoljavajuća i u skladu sa potrebama.

1.3. Plan potreba u 2016. godini

Na području Zeničko-dobojskog kantona, u 2016. godini, planirano je predati potrošačima količine električne energije u iznosu 758.631,08 [MWh].

Prilikom izrade Bilansa za 2016. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine osnovno polazište predstavlja zadovoljenje očekivane potrošnje električne energije na području Federacije, a time i na području Zeničko-dobojskog kantona. Planiranim sanacionim i rehabilitacionim radovima proizvodnih kapaciteta u prethodnim godinama obezbjeđeni su uslovi da se, u okviru realnih mogućnosti, planira na optimalan način rad elektro-energetskog sektora.

Vlada Federacija Bosne i Hercegovine je, u cilju dugoročnog osiguranja električne energije u Federaciji, donijela Odluku kojom se utvrđuje javni interes za izgradnju šest termoelektrana, 16 hidroelektrana i šest vjetroelektrana.

Riječ je o termoelektranama: Tuzla, blok 7 /450 MW/, TE Bugojno 300 MW.

Na području Zeničko-dobojskog kantona planirano je KAKANJ /blok 8/ 300 MW; Kakanj /kombi ciklus/ 100 MW .

Kad su hidroelektrane u pitanju, to su: Ustikolina, Unac (Rmanj Manastir), Vrilo, Kabić, Vrhpolje, Glavatičevo, Bjelimići, Čaplje, Han Skela, Vinac, Babino Selo, Ugar Ušće, Vrletna Kosa, Ivik i PHE Bjelimići.

Na području Zeničko-dobojskog kantona planirano je HE Kruševo sa HE Zeleni vir u Olovu (instalirane snage (9,75+2,13) MW), i HE Vranduk i HE Janjići u Zenici (instalirane snage 19,63 MW + 13,30 MW). Vlada Kantona je dodjelila koncesiju za izgradnju 2MHE na rijeci Gostović kod Zavidovića.

Evropska investicijska banka (EIB) odobrila je kredit JP Elektroprivreda BiH u iznosu 37,5 miliona eura za realizaciju projekta izgradnje Hidroelektrane "Vranduk".

HE "Vranduk" je planirana kao protočno postrojenje derivacionog tipa sa više objekata koji će funkcionalno predstavljati jednu cjelinu. Ukupna snaga HE "Vranduk" iznosiće 19,63 MW dok je predviđena godišnja proizvodnja 96,38 GWh.

Izgradnja HE „Janjići“- protočne pribranske elektrane, instalirane snage 13,3 MW i godišnje proizvodnje 68 GWh, planirana je na rijeci Bosni, na području Zenice.

Investicija izgradnje HE „Janjići“ je vrijedna 68,5 miliona KM, a bit će finansirana iz kredita i sredstava JP Elektroprivreda BiH.

Tabela 1.2. Realizirana i planirana proizvodnja u 2015. godini i planirana proizvodnja u 2016. godini

		PLAN 2015.godina [MWh]	REALIZACIJA 2015. godina [MWh]	<u>Realiz. '15.</u> <u>Plan '15.</u> [%]	PLAN 2016.godin [MWh]	<u>Plan '16.</u> <u>Real. '15.</u> [%]
PROIZVODNJA	TE „KAKANJ“ Kakanj	2.432.600,0	1.926.900,0	95,50	2.146.900,0	88,00
	TE „NATRON HAYAT“ Maglaj	172.031,9	169.250,7	67,98	187.275,7	108,86
	UKUPNO	2.604.631,9	2.096.150,7	93,56	2.334.175,7	111,35

Napomena: Prikazane vrijednosti u tabeli što se odnose na proizvodnju električne energije u TE "Kakanj" i TE "Natron-Hayat" podrazumjevaju energiju što je Podružnica "Elektrodistribucija Zenica" preuzima i distribuira;

Tabela 1.3. Realizirana i planirana potrošnja u 2015. godini i planirana potrošnja u 2016. godini

			PLAN 2015.godina [MWh]	REALIZACIJA 2015. godina [MWh]	Realiz. ´15. Plan ´15. [%]	PLAN 2016.godina [MWh]	Plan´16. Real.´15. [%]
potrošnja	OPĆINE KANTONA	BREZA	42.465,46	41.560,70	97,9	44.111,71	106,1
		DOBOJ - JUG	21.074,16	20.058,12	95,2	20.713,43	103,3
		KAKANJ	69.857,11	67.639,84	96,8	68.823,98	101,8
		MAGLAJ	39.324,23	49.064,95	124,8	50.949,15	103,8
		OLOVO	15.355,12	18.117,43	118,0	18.289,55	101,0
		TEŠANJ	109.158,23	107.736,76	98,7	112.833,64	104,7
		USORA					
		VAREŠ	14.138,87	13.168,38	93,1	13.189,96	100,1
		VISOKO	100.394,28	104.586,93	104,2	107.022,60	102,3
		ZAVIDOVIĆI	55.471,79	60.569,98	109,2	62.706,24	103,5
		ZENICA	249.545,35	243.212,61	97,5	250.227,20	102,9
		ŽEPČE	9.160,94	9.769,78	106,6	9.763,62	99,9
UKUPNO:			725.945,54	735.485,48	101,31	758.631,08	103,14

Izvor: "Elektroprivreda BiH" d.d. „Elektrodistribucija Zenica“ Zenica, TE „Kakanj“ I TE „Natron Hayat“

Napomena 1: U stavci „industrija“ sadržana je potrošnja svih kategorija osim kategorije „domaćinstva“.

Napomena 2: Općina Usora pripada Elektroprivredi HZ HB

Tabela 1.3. Realizirana i planirana potrošnja u 2015. godini i planirana potrošnja u 2016. godini

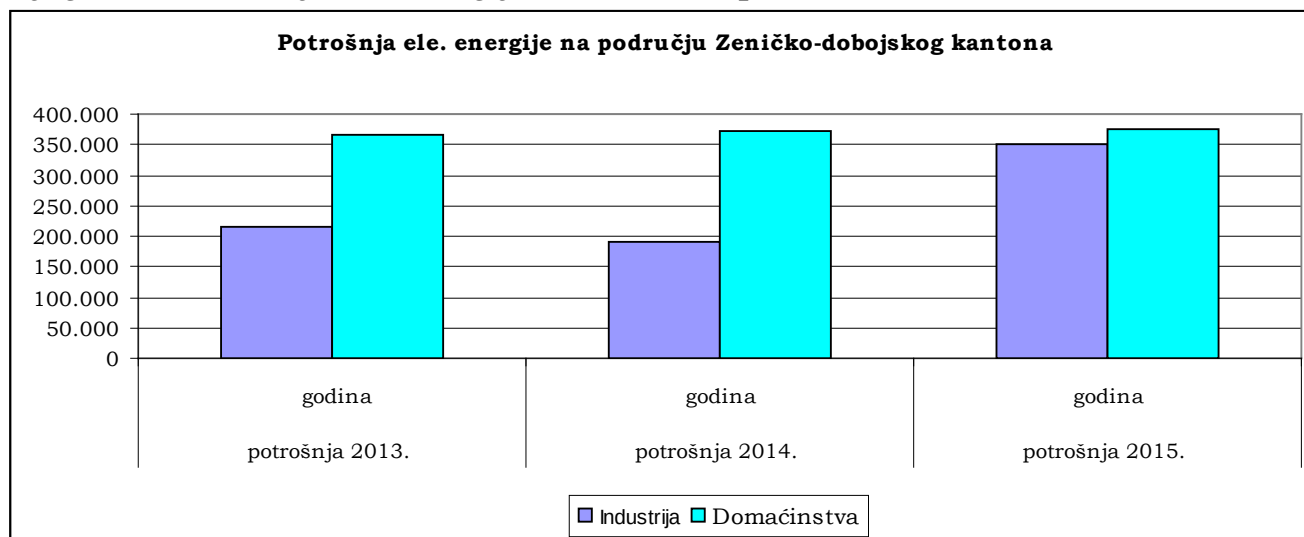
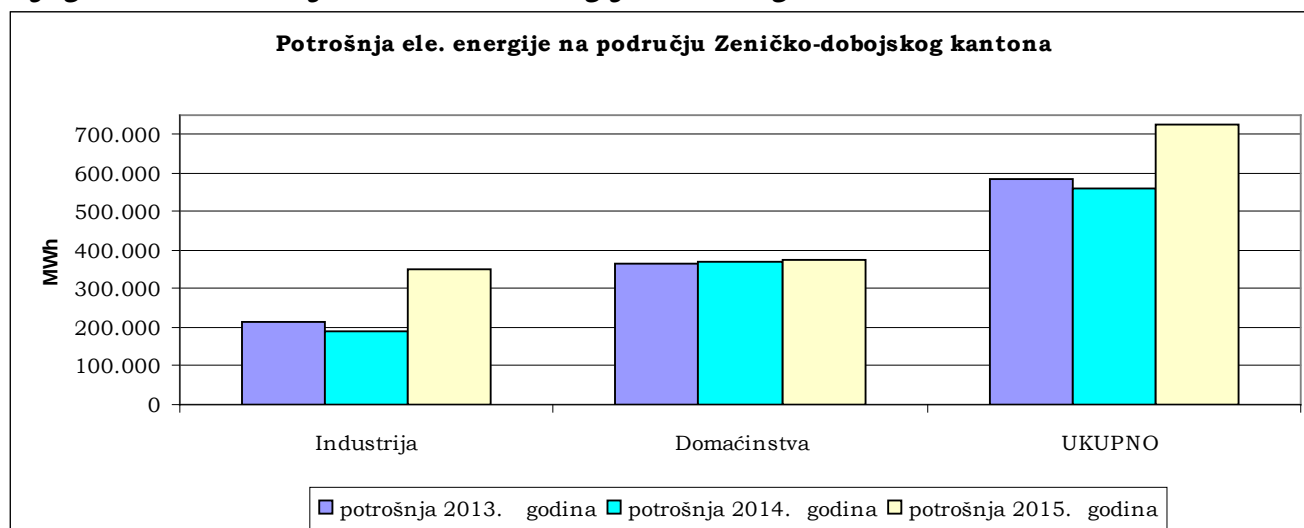
	PLAN 2015.godina [MWh]	REALIZACIJA 2015. godina [MWh]	<u>Realiz. '15.</u> <u>Plan '15.</u> [%]	PLAN 2016.godina [MWh]	<u>Plan '16.</u> <u>Real. '15.</u> [%]
INDUSTRIJA	349.308,81	357.304,94	102,3	369.634,48	103,5
DOMAĆINSTVA	376.636,70	378.180,53	100,4	388.994,59	102,9
UKUPNO:	725.945,54	735.485,48	101,31	758.631,08	103,1

Izvor: "Elektroprivreda BiH" d.d. „Elektrodistribucija Zenica“ Zenica, TE „Kakanj“ i TE „Natron Hayat“

Napomena 1: U stavci „industrija“ sadržana je potrošnja svih kategorija osim kategorije „domaćinstva“.

Tabela:1.4. Upoređivanje potrošnje električne energije [MWh]

sektor	potrošnja 2013. godina	potrošnja 2014. godina	potrošnja 2015. godina	potrošnja 2015.god. potrošnja 2014.god. [%]
INDUSTRIJA	216.127	189.415	349.308,81	184,41
DOMAĆINSTVA	366.434	370.850	376.636,70	101,56
UKUPNO	582.561	560.265	725.945,51	129,57

Dijagram 1. Potrošnja ele. energije shodno vrsti potrošača**Dijagram 2. Potrošnja električne energije shodno godinama**

1.4. Uslovi i mjere za realizaciju planiranog

Obzirom na provedene aktivnosti na izgradnji, sanaciji i održavanju objekata prijenosne i distributivne mreže i ostvaren visok stepen pogonske spremnosti elektrana i dalekovoda, prema Bilansu energetske potrebe Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu, nastavlja se modernizacija u daljem osposobljavanju sistema upravljanja, kao i sistema veza.

Sljedeće aktivnosti su usmjerene ka smanjenju tehničkih gubitaka vlastite potrošnje, ali i sprječavanju neovlaštene potrošnje.

U proizvodnji električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine elektro-privredni subjekti bi trebali koordinirano nastupati na međunarodnom tržištu električne energije i ostvarivanja povoljnijih cijena i sklapanja najpovoljnijih aranžmana kako bi se izbjegli

negativni efekti po Federaciju BiH, a to bi značilo pozitivan trend i u Zeničko-dobojskom kantonu.

Posebno je izražena potreba pružanja stručne pomoći na izradi programa, odnosno, elaborata o upravljanju energijom i vršnom snagom u proizvodnom procesu.

Bosna i Hercegovina je ratificirala Ugovor o uspostavi energetske zajednice Jugoistočne Evrope 2006. godine. Svaka ugovorna strana se obavezuje da će izraditi plan implementacije Direktive 2001/77/EC Evropskog parlamenta i Vijeća o promociji električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Cilj ove Direktive je porast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora na unutrašnjem tržištu.

2. UGLJ

2.1. Pokazatelji za 2015. godinu i plan za 2016. godinu

Zakon o rudarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:26/10) i Zakon o geološkim istraživanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br.09/10) jednoobrazno uređuju ovu oblast na cijelom teritoriju Federacija BiH. Do tada radilo se po uredbama sa zakonskom snagom što su objavljene i stupile na snagu 1993. godine.

Rješenja iz oba zakona obezbjedila su preduslove za donošenje Kantonalnih zakona i više od 95 podzakonskih akata kojim će se zamijeniti prevaziđeni pravilnici koji su još u primjeni, a velika većina njih datira još od 1954. godine).

Novi podzakonski akti/pravilnici pripremaju se u skladu sa direktivama Evropske unije, što će, posebno za rudnike s podzemnom eksploatacijom, imati veliki značaj u povećanju stepena kolektivnih mjera zaštite na radu.

Zakon o geološkim istraživanjima Zeničko-dobojskog kantona objavljen je u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj:8/12 od 05.06.2012. godine, a Zakona o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj:10/12 od 09.07.2012. godine.

U toku 2009. godine Vlada Federacije je donijela Odluku o prijenosu udjela Federacije Bosne i Hercegovine u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo u cjelokupnom iznosu, pa je tako sada svaki rudnik uglja na području Kantona Zavisno društvo u okviru JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, sa svim pravima i obavezama navedenog statusa.

U Tabeli 2.1. dat je pregled planiranih/ostvarenih količina uglja po rudnicima u Kantonu u 2015. godini i plan proizvodnje za 2016. godinu.

Tabela:2.1. Pregled planiranih i ostvarenih količina uglja

RUDNIK MRKOG UGLJA	2015. godina				2016. godina		Plan '16. Real. '15. [%]
	Planirana proizvodnja [t]	Realizovana proizvodnja [t]	Real. '15. Plan '15. [%]	Ostvarena Isporuka TE [t]	Planirana proizvodnja [t]	Plan isporuke TE [t]	
“KAKANJ	1.165.000	1.008.054,00	86,53	1.000.400,0	1.220.000	1.210.000	121,03
“ZENICA”	328.296	266.263,98	81,10	75.261,4	480.396	239.000	180,42
“BREZA”	550.000	473.126	86,02	455.250,0	550.000	480.000	116,24
UKUPNO	2.043.296	1.747.443,98	85,52	1.530.911,4	2.250.396	1.929.000	128,78

Izvor: Rudnici mrkog uglja na području Kantona

Napomena: Proizvodnja uglja je izražena u toni rovnog uglja, a isporučene količine termoelektranama su izražene u tonama komercijalnog uglja.

2.2. Realizacija planiranog u 2015. godini

U ukupnom energetske potencijalu naše zemlje uglj zauzima veoma značajan udio, u Federaciji Bosne i Hercegovine proizvodnja uglja je osnova za proizvodnju električne energije.

Eksplatacione rezerve lignita i mrkog uglja u Federaciji BiH iznose oko 1,37 milijardi tona što je nezamjenljiv energetske potencijal. Dio godišnje proizvodnje, u iznosu 82%, prodaje se JP "Elektroprivreda BiH"d.d. za potrebe termoelektrana u Tuzli i Kaknju.

Preostale količine godišnje iskopanog uglja se prodaju industriji i ostalim potrošačima u iznosu 16%, a u susjedne države izvozi se oko 2%.

Planirana proizvodnja uglja na području Kantona u 2016. godini iznosi 2.250.396 tona. Realizovana proizvodnja u 2015. godini je iznosila 1.747.443,98 tona rovnog uglja, što znači da je planom za 2016. godinu planirano povećanje proizvodnje u iznosu 502.952,02 tona rovnog uglja.

Dijagram 2.2.1. Proizvodnja uglja na području Zeničko-dobojskog kantona

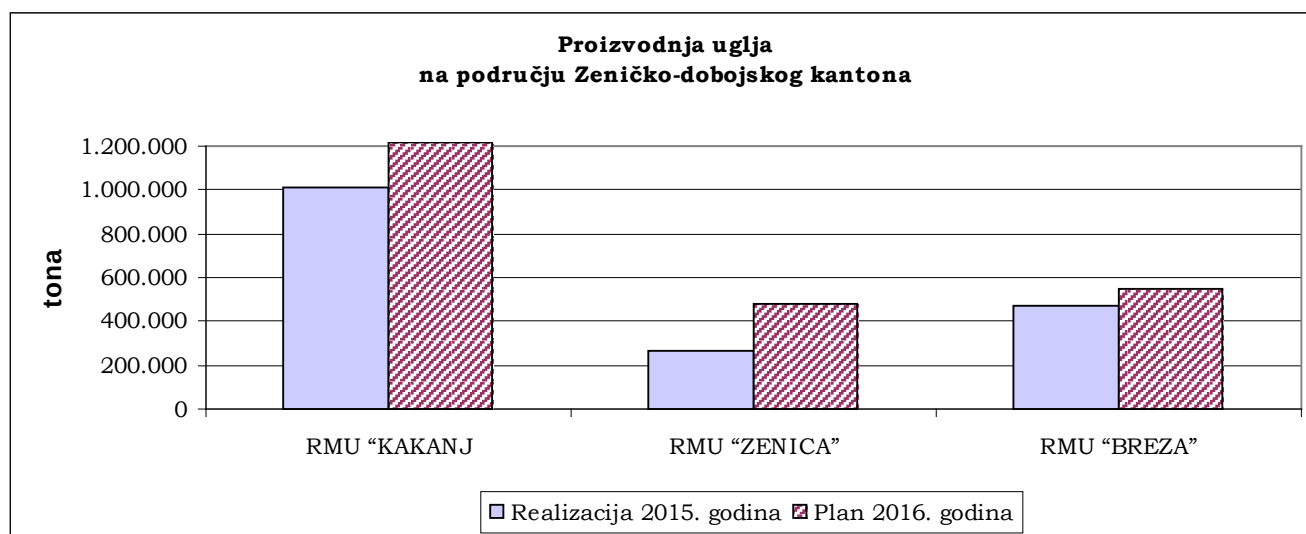
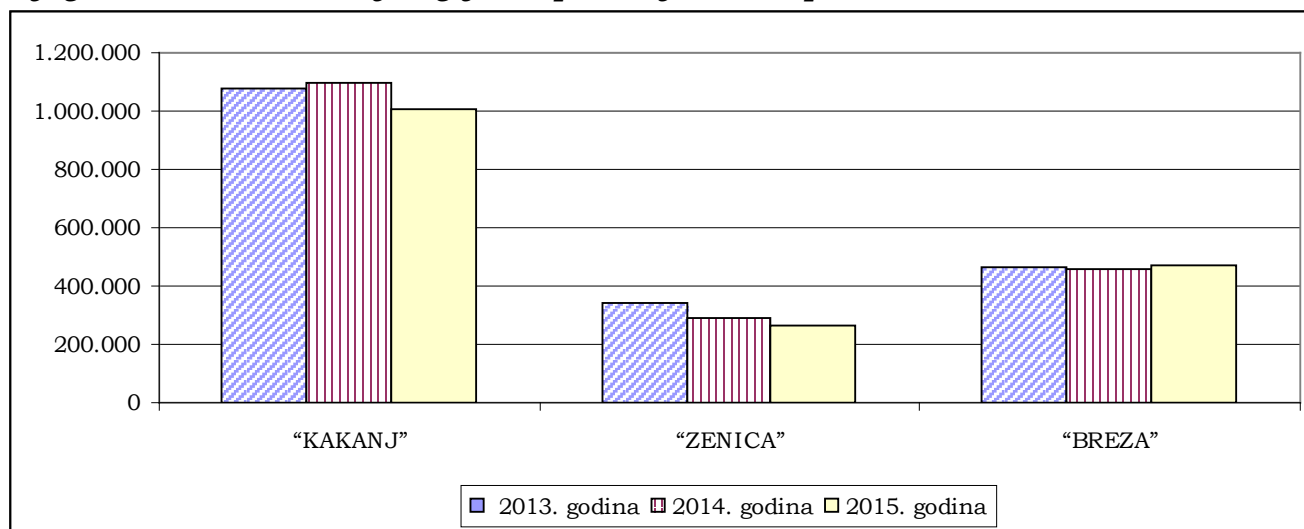
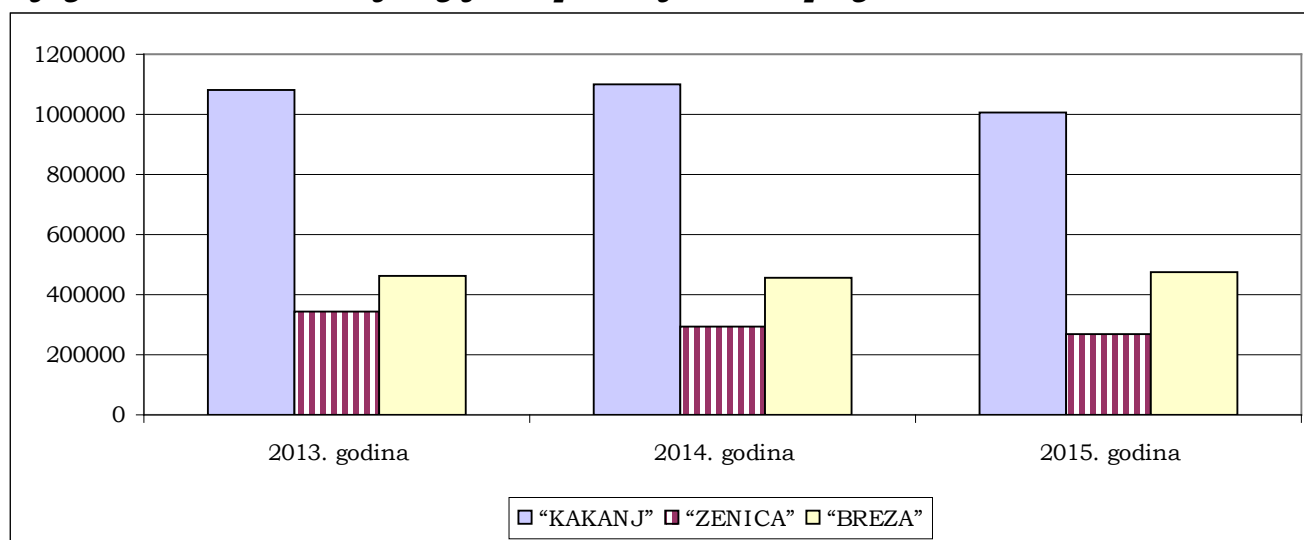

Tabela 2.2.1. Upoređivanje proizvodnje uglja [t]

rudnik mrkog uglja	proizvodnja 2013. godina	proizvodnja 2014. godina	proizvodnja 2015. godina
"KAKANJ"	1.079.666,0	1.099.731,00	1.008.054,00
"ZENICA"	342.442,0	292.026,18	266.263,98
"BREZA"	462.115,0	455.520,00	473.126,00
UKUPNO	1.884.223,0	1.847.277,18	1.747.443,98

Dijagram 2.1. Proizvodnja uglja na području ZDK-a po rudnicima**Dijagram 2.2. Proizvodnja uglja na području ZDK-a po godinama**

Zakon o konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine objavljen je u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:81/08 od 22.12.2008.godine. Shodno Zakonu, finansijska konsolidacija obuhvata dug rudnika uglja u Federaciji po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti i poreza na plaću na dan 31.12.2007. godine.

Tabela 2.2.3. pregled stanja obaveza na dan 31.12.2007. godine

Rudnik mrkog uglja	Obaveze za PIO [KM]	Obaveze za zdravstvo [KM]	Obaveze za nezaposlene [KM]	Porez na plaću [KM]	Ukupno [KM]
„KAKANJ“d.o.o.	5.828.476	7.234.712	3.221.114	3.453.304	19.737.606
„ZENICA“d.o.o.	19.393.533	11.420.838	2.685.739	5.557.909	39.058.019
„BREZA“d.o.o.	13.239.092	7.972.723	1.422.621	1.849.179	24.483.615
ukupno	38.461.101	26.628.273	7.329.474	10.860.392	83.279.240

Finansijska sredstva za namjene konsolidacije obaveza za zdravstvo i obaveza za nezaposlene obezbjeđuje Kanton u periodu od 2009. do 2015. godine i za sva tri rudnika mrkog uglja na području Zeničko-dobojskog kantona **na dan 31.12.2007. godine** iznose **33.957.747 konvertibilnih maraka**.

Članom 3. stav 3. Zakona navedeno je da će se način regulisanja obaveza za zdravstvo i obaveza za nezaposlene utvrditi odgovarajućim propisima kantona Federacije, odnosno da finansijska sredstva za namjene konsolidacije obaveza za zdravstveno osiguranje i obaveza za nezaposlene obezbjeđuje kanton na čijem području su locirani rudnici.

Pregled stanja obaveza rudnika Kantona na dan 31.12.2008. godine
(Vrijednosti izražene u konvertibilnim markama-KM)

Rudnici uglja Federacije BiH	Obaveze za PIO	Obaveze za zdravstvo	Obaveze za nezaposlene	Porez na plaću	UKUPNO	UKUPNO OBAVEZE KANTONA
RMU "Kakanj" d.o.o. Kakanj	13.409.197,2	11.735.408	3.882.986	2.985.657,78	32.013.248,98	15.618.394
RMU "Zenica" d.o.o. Zenica	22.572.590,3	14.280.897	3.076.909	6.274.955,75	46.205.352,05	17.357.806
RMU "Breza" d.o.o. Breza	16.822.544,3	10.499.614	1.807.877	2.323.052,72	31.453.088,10	12.307.491
Ukupno	52.804.331,8	36.515.919	8.767.772	11.583.666,25	109.671.689,13	45.283.691

U toku 2009. godine počela je realizacija Zakona o konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji i shodno **Rješenju o raspodjeli sredstava Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, tekući grantovi, izvršena je uplata sredstava u cjelokupnom planiranom iznosu za 2009. godinu, i to:**

Tabela: 2.3.1. Uplaćena finansijska sredstva FBIH u 2009. godini

rudnik mrkog uglja	penzijsko-invalidsko osiguranje [KM]	porez na plaću [KM]	UKUPNO
„Kakanj“ d.o.o. Kakanj	1.372.176,00	666.952,00	2.039.128,00
„Zenica“ d.o.o. Zenica	4.116.528,00	1.026.080,00	5.142.608,00
„Breza“ d.o.o. Breza	2.744.352,00	359.128,00	3.103.480,00
UKUPNO	8.233.056,00	2.052.160,00	10.285.216,00

U toku 2010. godine uplaćeni su isti iznosi kao i u 2009. godini.

To znači da je do kraja 2010. godine od strane Federalnog Ministarstva za energetiku, industriju i rudarstvo uplaćeno ukupno sredstava.

Tabela: 2.3.2. Uplaćena sredstva FMERI-a do kraja 2010. godine

rudnik mrkog uglja	penzijsko-invalidsko osiguranje [KM]	porez na plaću [KM]	UKUPNO
„Kakanj“ d.o.o. Kakanj	2.744.352,0	1.333.904,0	4.078.256,0
„Zenica“ d.o.o. Zenica	8.233.056,0	2.052.160,0	10.285.216,0
„Breza“ d.o.o. Breza	5.488.704,0	718.256,0	6.206.960,0

UKUPNO	16.466.112,0	4.104.320,0	20.570.432,0
---------------	--------------	-------------	---------------------

Federalno Ministarstvo finansija nastavilo je i u 2011. godini sa isplatama shodno Zakonu o konsolidaciji rudnika i u sljedećim tabelama prikazana je isplata u toku 2011. godine.

U tabeli 2.3.3. prikazan je godišnji plan uplate sredstava za 2013. godinu na ime penzijsko-invalidskog osiguranja. stanje sa posljednjom uplatom 13.01.2015. godine.

U tabeli 2.3.4. prikazana je godišnji plan uplate sredstava za 2014. godinu na ime poreza na plaće. stanje sa posljednjom uplatom 07.01.2015. godine.

U tabeli 2.3.5. prikazano je stanje realizacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji BiH, ažurno stanje sa posljednjom uplatom 13.01.2015. godine.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije Federacije BiH obavjestilo nas je aktom, broj:02-02-20615/15 od 20.11.2015. godine, da je poslednjom uplatom dana 11.09.2015. godine, u potpunosti realizovalo propisanu obavezu, tačnije da je rudnicima izmiren dug za penzijsko osiguranje i porez na plaću u cjelokupnom iznosu.

2.3. Plan potreba u 2016. godini

Pored primarne obaveze - zadovoljenje potreba tržišta za ovim energentom, za 2015. godinu, kontinuirano se čine naponi u cilju kvalitetnijeg rada rudnika.

Bilansom planirane raspoložive količine uglja za 2015. godinu obezbjeđuju stabilno snabdjevanje ugljem svih planiranih potrošača u ovoj godini na području Zeničko-dobojskog kantona.

Tabela 2.3.3.

Vrijednosti iskazane u KM

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH GODIŠNJI PLAN UPLATE SREDSTAVA ZA 2014.GODINU									
	NAZIV RUDNIKA	Plan uplate za 2014.	UPLATE RUDNICIMA ZA PIO/MIO OD STRANE FMF						realizacija uplata
		PIO/MIO	I uplata	II uplata	III uplata	IV uplata	V uplata	VI uplata	ukupno uplaćeno
		Datum uplate	3.7.2014.	28.7.2014	7.1.2015.	13.1.2015.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	RMU"KAKANJ"d.o.o	2.246.712,00	1.123.356,00	187.226,00	936.130,00				2.246.712,00
2.	RMU"ZENICA"d.o.o.	1.900.708,00	950.353,98	158.392,33	791.961,69				1.900.708,00
3.	RMU"BREZA"d.o.o.	1.749.587,00	874.793,52	145.798,92	437.396,76	291.597,80			1.749.587,00
	UKUPNO	5.897.007,00	2.948.503,50	491.418,25	2.165.488,45	291.597,80			5.897.007,00

Izvor:FMERI-Sektor rudarstva

Tabela: 2.3.4.

Vrijednosti iskazane u KM

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH GODIŠNJI PLAN UPLATE SREDSTAVA ZA 2014.GODINU									
	NAZIV RUDNIKA	Plan uplate za 2014.	Uplate rudnicima za Porez na plaću od strane FMF						realizacija uplata
		Porez na plaću	I uplata	II uplata	III uplata	IV uplata	V uplata	VI uplata	ukupno uplaćeno
		Datum uplate	3.7.2014.	28.7.2014	7.1.2015.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	RMU"KAKANJ"d.o.o	310.244,00	0,00	0,00	0,00				0,00
2.	RMU"ZENICA"d.o.o.	532.505,50	266.252,76	44.375,46	221.877,28				532.505,50
3.	RMU"BREZA"d.o.o	239.529,00	119.764,50	19.960,75	99.803,75				239.529,00
	UKUPNO	1.082.278,50	386.017,26	64.336,21	321.681,03				772.034,50

Izvor:FMERI-Sektor rudarstva

Tabela:2.3.5.

Vrijednosti iskazane u KM

	ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH -REALIZACIJA ZAKONA AŽURNO STANJE SA POSLJEDNJOM UPLATOM 13.1.2015. godine-									
	NAZIV RUDNIKA	Ukupna uplaćena sredstva (9., 10., 11. 12. i 13.)			Uplata sredstava za 2014. godinu			UKUPNA UPLATA (09., 10., 11. 12. i 13. i 14)		
		PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	RMU"KAKANJ"d.o.o	9.081.328,6	2.134.168,3	11.215.497,0	2.246.712,0	0,0	2.246.712,0	11.328.040,6	2.134.168,3	13.462.209,0
2.	RMU"ZENICA"d.o.o.	18.911.233,0	5.254.889,0	24.166.122,0	1.900.708,0	532.505,5	2.433.213,5	20.811.941,0	5.787.394,5	26.599.335,5
3.	RMU"BREZA"d.o.o.	13.452.293,0	1.864.212,0	15.316.505,0	1.749.587,0	239.529,0	1.989.116,0	15.201.880,0	2.103.741,0	17.305.621,0
	UKUPNO	41.444.854,6								

Izvor:FMERI-Sektor rudarstva

3. NAFTNI DERIVATI

3.1. Pokazatelji za 2016. godinu na području Federacije BiH

Bilans potreba Federacije Bosne i Hercegovine za naftnim derivatima u 2016. godini planiran je na osnovu analize realizacije energetske bilansa prethodnih godina, te analitičkog razmatranja podataka dostavljenih od strane prometnika naftnim derivatima, a sa sjedištem u Federaciji BiH.

Podaci se odnose na uvezene, odnosno, potrošene količine naftnih derivata za prvih jedanaest mjeseci prethodne godine, sa procjenom za posljednji mjesec, i procjene potreba za 2016. godinu, što podrazumjeva plan nabavke i ostvarenja dobavljača naftnih derivata.

Prema podacima kojima raspolaže Federalno Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, na području Federacije BiH ima registrovanih 78 uvoznika nafte i naftnih derivata, a u toku 2014. godine uvezilo ih je samo 9. Na području Zeničko-dobojskog kantona najveći uvoznik i distributer nafte i naftnih derivata je "Hifa-oil" d.o.o. Tešanj.

Podatak godišnjeg izvršenja realizacija uvoza u 2015. godini na području Federacije od 683.518,0 [t], istovremeno ukazuje da je posvećena veća pažnja kontroli uvoza naftnih derivata na graničnim prijelazima Federacije Bosne i Hercegovine.

Pored zabilježenih pozitivnih pomaka u podizanju kvaliteta naftnih derivata ipak su neophodne stalne kontrole da bi se održao rastući trend.

Potrebe Federacije BiH za naftnim derivatima u 2015. godini su bile u okviru 920.000,0 tona. Od ovog iznosa, količine koje su se uvezle iznose 680.000,0 tona, a razlika u iznosu od 240.000,0 tona je nabavljena međuentitetskom razmjenom, odnosno, nabavkom iz rafinerije Bosanski Brod.

Tačne podatke potreba Federacije BiH (Kantona) za naftnim derivatima u 2016. godini nismo uspjeli dobiti, i pored svih nastojanja.

Prethodnih godina naftni derivati proizvedeni u Rafineriji Brod nisu zadovoljavali uslove propisane standardima o kvalitetu naftnih derivata, te je njihova upotreba bila znatno ograničena. Međutim, pored pozitivnih pomaka koji su zabilježeni u poboljšanju kvaliteta naftnih derivata i dalje je potrebno, čestim kontrolama, održati ovaj, rastući, trend nabavke naftnih derivata porijeklom iz Rafinerije Brod.

Planirani odnos n/d (naftnih derivata) iz uvoza i n/d iz Rafinerije nafte Bosanski brod prati trend iz 2015. godine. Donošenjem Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14) ostvarene su pretpostavke za obavezivanje prometnika n/d na detaljnije izvještavanje o prometovanju n/d da bi se, između ostalog, došlo i do tačnih podataka o ukupno nabavljenim količinama derivata proizvedenih u Rafineriji Bosanski Brod, a koje su konzumirane na području Federacije BiH.

Aktivnosti na uspostavi sistemskog rješavanja unutrašnjih rezervi n/d, tj. Dodjeljivanjem statusa „operatora rezervi naftnih derivata“, u Federaciji BiH privrednom društvu „Operator-Terminali Federacije BiH“ d.d. Sarajevo otpočele su donošenjem Zakona o naftnim derivatima („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14) koji je na snazi od 10. 07. 2014. godine, ako i uvođenjem takse po litri goriva, kako bi se osiguralo finansiranje, ove, ali i Ugovorom o energetske zajednici JIE, preuzete međunarodne obaveze. Takođe, predstoje aktivnosti na rekonstrukciji i sanaciji terminalnih prostora.

Instrumentom propisivanja obaveznih rezervi naftnih derivata utvrditi će se lista najvećih uvoznika po podacima iz prethodne godine koji se obavezuju da u svojim ili zakupljenim rezervoarima na teritoriji Federacije BiH drže minimalne rezerve naftnih derivata u količini od 10% od ukupne količine koju su uvezli prethodne godine. Pod pojmom “veliki kupac”, u našim okolnostima, smatraju se uvoznici koji su u 2009. godini uvezli najmanje 10.000 tona naftnih derivata.

Tabela 3.1.2. Potrošnja derivata nafte u Federaciji BiH u 2015. godini

DERIVATI NAFTE (tona-t)	PLAN 2015. GODINE	REALIZACIJA 2014. GODINE	PLAN 2015. REAL. 2014. [%]
A.PROIZVODNJA	0	0	
B. UVOZ I MEĐUENTITETSKA TRGOVINA	920.000	927.058	0,99
B.1. UVOZ-IZVOZ	680.000	683.518	0,99
Gorivo za Otto-motore i mlazne motore	117.000	117.943	0,99
Gorivo za Diesel motore	485.000	488.246	0,99
LUEL	25.000	24.544	1,02
Ostala loživa ulja	14.000	13.907	1,01
Teški derivati	9.000	9.100	0,99
Specijalni proizvodi	30.000	29.778	1,01
B.2. MEĐUENTITETSKA TRGOVINA	240.000	243.540	0,99
Nabavka iz Rafinerije Bosanski Brod	240.000	243.540	
C.POTROŠNJA	920.000	904.924	1,02
<i>Direktni potrošači</i>	92.000	90.492	1,02
Rudnici uglja i ostali ind. objekti	88.560	86.607	1,02
Termoelektrane	3.440	3.885	0,89
<i>DISTRIBUCIJA</i>	828.000	814.432	1,02
<i>(A+B)-C. RAZLIKE</i>	0	22.134	

Izvor: Federalno Ministarstvo energije rudarstva i industrije (FMERI)

4. PRIRODNI GAS

4.1. Pokazatelji za 2015. godinu i plan za 2016. godinu

Prirodni gas se uvozi iz Ruske Federacije, a uvezene količine se očitavaju u Mjerno-regulacionoj stanici Karakaj (Zvornik). Potrošače Federacije Bosne i Hercegovine snabdjeva "BH – Gas"d.o.o. Sarajevo, a ulazne količine i kontrola kvaliteta se očitavaju u Mjerno-regulacionoj stanici Starić u Kladnju.

U Tabeli 4.1. trebao je biti pregled planiranih/uvezenih količina prirodnog gasa po potrošačima u Kantonu u 2015. godini i plan potreba za 2016. godinu. Međutim, i pored svih nastojanja, nismo dobili podatke o planiranim utrošcima prirodnog gasa za ovu godinu.

Tabela 4.1. Prirodni gas

Prirodni gas	2015. godina			2016. godina	
	Plan [1000 Sm ³]	Realizacija [1000 Sm ³]	Real. `15. Plan `15. [%]	Plan [1000 Sm ³]	Plan `16. Real. `15. [%]
Ukupno	59.462				

Izvor: Federalno Ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (FMERI)

Napomena: mjerna jedinica [Sm³] - standardni metar kubni označava zapreminu od jednog metra kubnog pri temperaturi od 15 °C i pritisku od 1.013,25 [mbar].

Upoređivanjem realizacije uvoza gasa u dosadašnjem periodu vidi se da je planirana potrošnja prirodnog gasa u poslednjih nekoliko godina iskazana u jednakoj mjeri u odnosu na prethodnu godinu.

4.2. Realizacija planiranog

Ukupno količine potrošenog prirodnog gasa u Federaciji BiH, u 2014. godini, iznose 156.963 [1000 Sm³]. Od toga, u Zeničko-dobojskom kantonu, ostvarena je potrošnja prirodnog gasa u ukupnoj količini 45.234 [1000 Sm³].

Bitno je napomenuti da u Bosni i Hercegovini, a time ni na području Zeničko-dobojskog kantona, nema proizvodnje prirodnog gasa i sva snabdjevanja zasnovana su na uvozu, i to od jednog snabdjevača /GAZ –Export iz Ruske Federacije/.

4.3. Plan potreba

Na osnovu iskazanih potreba potrošača, u Kantonu je bilo potrebno je u 2015. godini obezbijediti cca 49.135 [1000 Sm³] prirodnog gasa.

Tabela 4.3. Plan potreba potrošača prirodnog gasa za 2015. godinu

Direktni potrošač	Plan 2015. godina [1000 Sm ³]	Realizacija 2014. godina [1000 Sm ³]	Plan `15. Realizacija `14. [%]
"Arcelor Mittal"d.d Zenica	42.000	39.248	107,01
Tvornica cementa "Kakanj" d.d. Kakanj	695	461	150,75
"CIMOS" d.d. Zenica	280	101	277,22
"IGM"d.o.o. Visoko	360	168	214,28

“ŽGP ZENICA” d.d. Zenica	400	41	975,60
Ukupno potrošači	43.735	39.978	109,39
Distributer “Visokogas” d.d. Visoko	5.400	5.256	102,739
UKUPNO	49.135	45.275	108,52

Izvor: Federalno Ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (FMERI)

Plan uvoza za 2016. godinu urađen je na osnovu iskazanih potreba potrošača i distributera. Najveći distributer gasa, “Sarajevogas” d.o.o. Sarajevo, planirao je povećanje potrošnje (uvoza) za 17%.

Svi direktni potrošači na području Zeničko-dobojskog kantona su planirali potrošnju (uvoz) gasa u 2015. godini, na nivou potrošnje u 2014. godini. Tako je distributer „Visokogas” d.o.o. Visoko planirao povećanje potrošnje u 2015. godini u odnosu na realizaciju u 2014. godini za 3%, a „Arcelor Mittal” d.o.o. Zenica je planirao veću potrošnju u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu 7%.

4.3.1. Poređenje potrošnje prirodnog gasa po godinama /izražene u [1000 Sm³]/

	Potrošnja (realizovano) 2013. godina	Potrošnja (realizovano) 2014. godina	Potrošnja (realizovano) 2015. godina
<i>prirodni gas</i>	49.350	45.275	

4.3.2. poređenje planiranih i realizovanih količina prirodnog gasa po godinama /izražene u [1000 Sm³]/

	2013. godina		2014. godina		2015. godina	
	planirano	realizovano	planirano	realizovano	planirano	realizovano
<i>prirodni gas</i>	60.998	49.350	59.462	45.275	43.735	

Osnovne pretpostavke za realizaciju planiranog su, prvenstveno uspješni završetak pregovora o duhu prema isporučiocu iz Ruske Federacije, za isporučeni gas u periodu 1991-1995. godina, koji iznosi 104,81 mil.USD (5\$ na svakih 1.000 Sm³ prirodnog gasa isporučenih u BiH).

Početak 2009. godine i obustava isporuke gasa prema zemljama Evrope, među kojima je i Bosna i Hercegovina, najslikovitije prikazuju našu zavisnost od ovog energenta.

Potpisani ugovori o transportu gasa sa ino-transporterima (MOL Mađarska, NIS-GAS Srbija), kontinuirano praćenje uvoznih količina, kvaliteta, transporta i potrošnje, jesu bitan dio plana.

Posebno je bitno napomenuti da u Bosni i Hercegovini, a time ni na području Zeničko-dobojskog kantona,

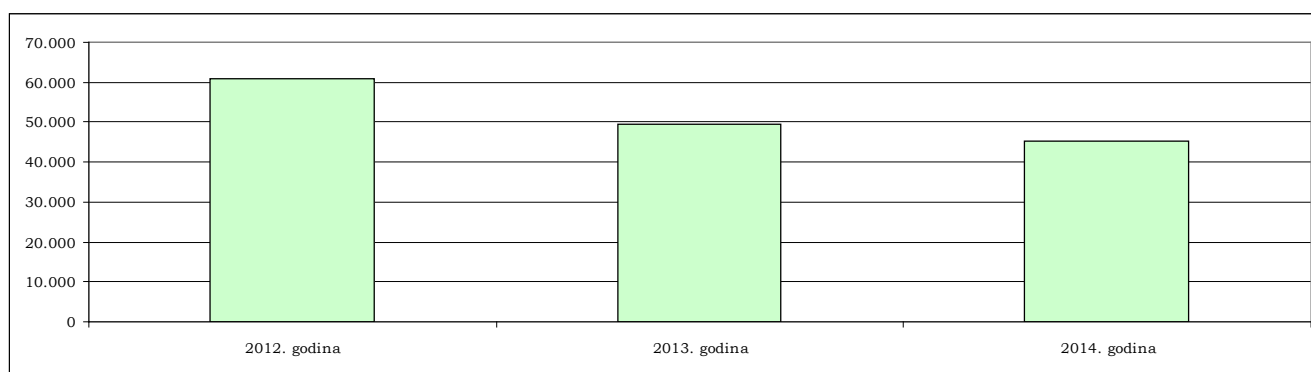
- nema proizvodnje prirodnog gasa,
- sva snabdjevanja zasnovana su na uvozu,
- sav uvoz je od jednog snabdjevača,

- ne postoje vlastita skladišta,
- ne postoje iznajmljena skladišta;

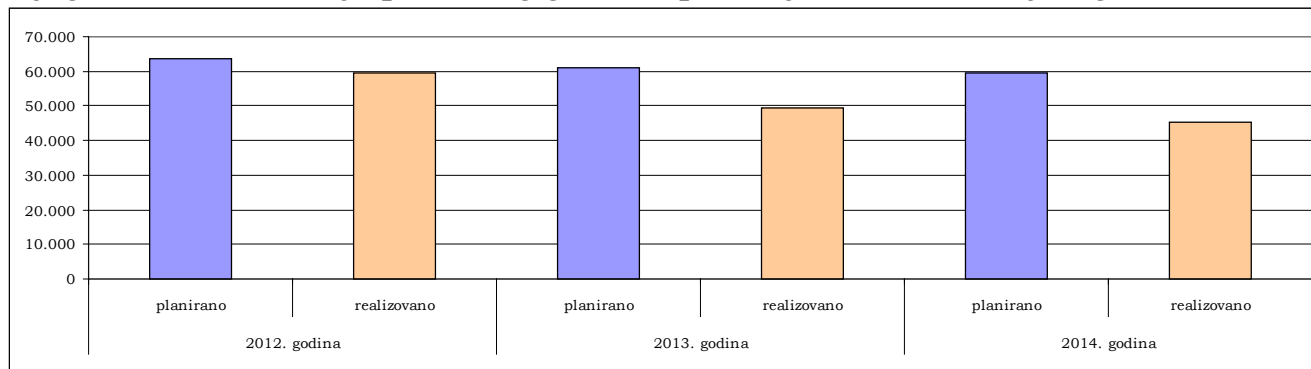
Federalna vlada je na sjednici održanoj 02.07.2014. godine utvrdila Prijedlog zakona o gasu Federacije Bosne i Hercegovine kojim se uređuju strategija, politika i planiranje razvoja gasnog sektora, učesnici u gasnom sektoru, pravila i uslovi za obavljanje energetskih djelatnosti u sektoru prirodnog gasa, razdvajanje djelatnosti i funkcionisanje gasnog sektora, operatori sistema, pristup treće strane sistemu za prirodni gas, tržište gasom i regulisanje tržišta.

Navedeni Prijedlog Zakona nije usvojio Federalni Parlament.

Dijagram 4.1. Potrošnja prirodnog gasa na području Zeničko-dobojskog kantona

Dijagram 4.2. Potrošnja prirodnog gasa na području Zeničko-dobojskog kantona

5. REKAPITULACIJA

Osnovni pokazatelji, prikazani u Informaciji, što predstavljaju potrošnju energije i energenata na području Zeničko-dobojskog kantona u 2015. godini u odnosu na planirane energetske potrebe u 2016. godini su sljedeći:

Tabela 5.1. Pregled i plan energetske potrebe na području Kantona

	Realizacija 2014. godina	Realizacija 2015. godina	Real. '15. Real. '14. [%]	Plan 2016. godina	Plan '16. Real. '15. [%]
ele. energija proizvodnja	2.232.970 [MWh]	2.096.150,7 [MWh]	93,87	2.334.175,7 [MWh]	111,35
ele. energija potrošnja	709.253 [MWh]	735.485,48 [MWh]	103,69	758.631 [MWh]	100,14
ugalj	1.847.277,1[t]	1.747.443,98[t]	94,59	2.250.396 [t]	128,78
prirodni gas	45.275 x 10³Sm³				

Izvor: "Elektrodistribucija Zenica" Zenica, rudnici uglja na području Kantona, FMERI;

MINISTAR

Zvonimir Anđelić dipl.ing.građ.